

Inhoud van deze Nieuwsbrief

☒ Voorwoord	pag. 2
☒ Nieuws van de Genderstichting	pag. 3
☒ Gendernieuws in de wereld	pag. 6
☒ Nieuwe boeken	pag. 11
☒ Ontslag transseksuele lerares was onrechtmatig	pag. 15
☒ Alle macht aan de laser?	pag. 21
☒ Kind van de duivel (deel 2)	pag. 22
☒ HBIGDA Symposium	pag. 29
☒ Een woord van dank	pag. 30
☒ Zelfhulpbijeenkomsten	pag. 31
☒ Zitdagen	pag. 32

Voorwoord

Nieuwsbrief nr. 4, jaargang 9. Deze keer weer nieuws uit alle windstreken, maar ook van eigen bodem natuurlijk. Hoewel, de bodem waar de Nieuwsbrief anders wordt geogst, is wel wat meer verschoven naar het noorden van het Land, Gent dus. Door de verhuisomstandigheden is het werk voor de Nieuwsbrief wat opgeschoven geweest. We zijn er toch geraakt en op tijd nog wel! Het is dus weer een race tegen de tijd geworden. Gelukkig konden we rekenen op enkelen die ons geholpen hebben met het opzoeken van interessante informatie.

Binnenkort veranderd waarschijnlijk terug het uitzicht van de Nieuwsbrief, een andere cover wellicht, gezien de Genderstichting nu een afdeling geworden is van het 'Centrum Algemeen Welzijnswerk - Het welzijnscentrum regio Gent' . Er wordt namelijk gestreefd naar wat eenvormigheid in het naar buiten komen met de organisatie. Dit zal dus waarschijnlijk ook opgaan voor de Nieuwsbrief. Of de kersteditie er wat anders zal uitzien is dus afwachten.

We zijn nog wel een eindje weg van de kerstperiode, dus kunnen we jullie gewoon veel leesgenoegen toewensen met deze herfsteditie!!

Koen & Marie-Anne

Nieuws van de Genderstichting

De afgelopen maanden stonden binnen de Genderstichting voornamelijk in het teken van de verhuis. In juni, juli, maar vooral ook augustus en september zijn we meer dan eens met de verhuis bezig geweest. Vergaderen, bellen, informeren en overleggen om het project 'De Genderstichting' en zijn beide medewerkers te kunnen overhevelen van VZW MO.BO., naar het 'Centrum Algemeen Welzijnswerk - Het Welzijnscentrum regio Gent VZW'. Administratief is alles vlot verlopen. Voortaan is de Genderstichting dus een afdeling van het CAW. De materiële verhuis heeft wat meer inspanning gevraagd. Alle documenten, mappen, bureaumateriaal en meer van dat slag, dienden in dozen gestoken te worden en twee verdiepingen (zonder lift) lager in de verhuiswagen geladen te worden. Daarmee was het echter nog niet gedaan, we dienden ook nog eens alles terug uit te laden in Gent natuurlijk! Onze armen hebben het ook geweten! Gelukkig was het aantal treden hier te verwaarlozen, we zitten hier namelijk op het gelijkvloers. Velen die de Genderstichting in de afgelopen jaren regelmatig bezochten zullen hier waarschijnlijk niet over klagen. Ook een café moet je nu niet meer door. Dat kan alleen maar drempelverlagend werken.

Veertien jaar zaten we in de Pluimstraat, dankzij Jaak Coorevits, oprichter en promotor van de Genderstichting. Hem hebben we op een gepaste manier bedankt voor zijn inzet en toewijding aan het project. Een emotioneel moment van afscheid toch wel...

Belgische Genderstichting

Iedereen die ooit contact had met de Genderstichting en waarvan we een nog geldig adres hadden, heeft onze adreswijziging doorgekregen. Toch hebben we moeten vaststellen dat ons heel wat kaartjes werden terugbezorgd... Jammer voor die mensen, maar zeg nu niet dat we ons best niet gedaan hebben hé!

Ondertussen zitten we reeds één maand op ons nieuwe bureel en is alles wat terug op zijn plooï gekomen. Alles zit bijna terug op zijn plaats, we hebben gloednieuw kantoormeubilair en de nieuwe collega's hebben ons reeds van harte welkom geheten. We zitten echter met nog enkele praktische problemen en misschien hebben sommigen onder jullie dit al ondervonden. Onze telefoonlijn is een ISDN (digitale informatie-overdracht), gezien we zijn aangesloten op een binnenhuiscentrale. Antwoordapparaten hiervoor blijken nog niet te bestaan, met als gevolg dat onze digitale telefoon ook een analoog aanhangsel dient te hebben en dit is waar het schoentje wringt. Tot op heden werkt ons antwoordapparaat dus niet en ook onze modem om op het internet te geraken en onze e-mail te kunnen lezen en beantwoorden functioneert niet. Onze vrienden van Belgacom zijn tot op heden nog niet kunnen langskomen... Vandaar dat, mocht je reeds gebeld hebben terwijl we er niet waren, je geen antwoordapparaat te horen kreeg, maar je automatisch werd doorverbonden naar het secretariaat van het CAW, wat misschien niet zo aangenaam is. Aan al deze mensen onze excuses! Ook onze excuses aan allen die ons misschien een e-mail stuurden en een antwoord terug verwachtten. We hopen dat dit euvel zo snel mogelijk verholpen kan worden...

Belgische Genderstichting

Ook de openingsuren van het bureel zijn om praktische redenen lichtelijk gewijzigd :

Maandag en woensdag van 09u30 tot 20u00

Dinsdag en donderdag van 09u30 tot 17u30

Vrijdag van 09u30 tot 16u30

Ook wat de maandelijkse zitdagen betreft kon je in de vorige Nieuwsbrief al lezen dat één en ander veranderd. Omdat we nu toch wat centraler liggen in Vlaanderen (opzet van de zitdagen was de moeilijker bereikbaarheid van ons bureel in Kortrijk), zal enkel de zitdag in Leuven nog maandelijks blijven bestaan (en dit om tegemoet te komen aan de misschien toch nog grote afstand voor mensen die uit de streek van Limburg komen). De zitdagen in Brugge en Antwerpen verdwijnen dus.

We kunnen het er misschien nu reeds over hebben, dat onze huisvesting in de Pekelharing 2 slechts een tijdelijke oplossing is. Niet dat we hier binnen een jaar op straat gezet worden, neen dat niet. Het is echter wel de bedoeling dat we - wellicht vanaf volgende zomer - naar een definitieve huisvesting gaan, nog steeds in Gent wel te verstaan en nog steeds als een afdeling van het CAW. Het herenhuis dat ons verwacht wordt namelijk momenteel gerenoveerd. Niet direct de gemakkelijkste weg denkt U nu waarschijnlijk, inderdaad, maar er zat niets anders op. We houden U wel op de hoogte

Hoedanook, voortaan hopen we U onze diensten nog beter te kunnen aanbieden en we zijn er nog gemotiveerd toe ook!

Gendernieuws in de wereld

♣ België

In de Nieuwsbrief van juli laatsleden kon U onder de titel 'Nog een precedent' lezen over een MV-transseksueel die reeds een geslachtsoperatie en voornaamswijziging achter de rug heeft, gehuwd gebleven is en een aanvraag tot juridische geslachtsaanpassing gericht heeft tot de rechtbank van eerste aanleg in het arrondissement Antwerpen. Het feit dat zij en de partner niet gescheiden zijn, maakte deze zaak zo opmerkelijk, gezien een scheiding meestal een voorwaarde is om verandering van staat toe te staan, of niet...?

De rechtbank heeft zich over de zaak moeten beraden en ondertussen is een vonnis geveld. De uitspraak was dat de aanvraag ontvankelijk werd verklaard, maar dat men een wijziging van staat niet kan toe staan, gezien de wet stelt dat twee personen van hetzelfde geslacht 'niet kunnen huwen, of gehuwd blijven'. Met andere woorden, men kan de reden van de vraag volkomen begrijpen, maar men kan er niet op ingaan wegens wettelijke bepalingen... Deze uitspraak was wel een beetje verwacht, maar het blijft toch ergens een ontgoocheling natuurlijk. Nu ja, wie niet waagt, niet wint. Dat deze huidige situatie wel eens tot absurde toestanden kan leiden (administratief, juridisch..) kunt U zich wellicht voorstellen. Wordt misschien vervolgd...

♣ Duitsland

De burgemeester van Quellendorf in Duitsland heeft aangekondigd dat hij voortaan als vrouw door het leven zal gaan en een geslachtsaanpassing overweegt. Veel inwoners van het kleine dorpje op twintig kilometer van Leipzig willen hem weg.

Zes van de acht raadsleden van Quellendorf schaarden zich achter een plan om een referendum te houden. Op 29 november zal worden beslist of burgemeester Norbert Michael Lindner al dan niet wordt afgezet. Volgens de plaatsvervangende burgemeester Uwe Pforte heeft de burgemeester het geloof bij de 1.048 inwoners van het dorpje in de oostelijke deelstaat Saxen-Anhalt al verloren. Reeds 175 mensen tekenden al een petitie dat de burgemeester moet opstappen. "We kozen voor een man en niet een vrouw als burgemeester", zei een van de inwoners van Quellendorf tijdens een gemeenteraadszitting. Maar een van de twee raadsleden die niet tegen het referendum stemde, reageerde geschokt en was teleurgesteld door de uitslag van de stemming. "Hier is een enorm gebrek aan tolerantie", zei hij.

Lindner was in 1996 voor een ambtstermijn van zeven jaar als burgemeester verkozen. Hij mocht tijdens de gemeenteraadszitting niets zeggen. Het was de eerste zitting na de uitspraak van de burgervader, die in de toekomst als Michaela wil worden aangesproken. Hij is getrouwd, heeft vier dochters en is zaakvoerder van een klein milieubedrijfje in Quellendorf. Zijn vrouw, kinderen en familie staan achter zijn beslissing.

Belgische Genderstichting

(Bron: Associated Press)

♣ Groot-Brittannië

“Het is louter een ‘ongemak’ dat Britse transseksuelen hun geboorteakte niet kunnen laten aanpassen. Dat heeft het Europees Hof voor de Rechten van de Mens tegen alle verwachtingen op 30 juli beslist. De Britse transseksuelen noemen de uitspraak een slag in het aangezicht.

Groot-Brittannië blijft het enige land binnen de Europese Unie waar geen verbeterde geboorteakte wordt afgeleverd na de geslachtsoperatie. Nochtans had het Hof de twee aanklagers - Kristina Sheffield (52) en Rose Horsham (52) - aanvankelijk in het gelijk gesteld. Ze argumenteerden dat het uitblijven van een nieuwe geboorteakte indruist tegen de Europese Conventie rond Mensenrechten omdat zo hun privé- en familiale leven wordt geschaad en ze in Groot-Brittannië niet voor de wet kunnen trouwen.

Kristina en Rose werden allebei in 1986 geopereerd. De vrouw van Kristina Sheffield scheidde van haar voormalige man. Kristina kreeg via de rechter bezoekverbod voor haar kind opgelegd. Ze is een voormalig piloot van de Britse Royal Air Force. Kristina had meer dan 30 jaar ervaring en verloor haar job. Werk als piloot op andere plaatsen bleef uit. Een Britse rechtbank gaf haar gelijk in een proces dat ze had aangespannen voor discriminatie op basis van haar anders zijn.

Rose Horsham leeft in ‘ballingschap’ in Nederland. Daar kan ze wel officieel samenleven met haar mannelijke partner. Ze vreest wel dat haar huwelijk niet zal erkend worden door de Britse overheid als ze ooit zal terugkeren naar Groot-Brittannië

Belgische Genderstichting

De beslissing van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is de vierde terechtwijzing op rij in tien jaar tijd. Ook Mark Rees (1987), Caroline Cossey (1991) en de familie van dr. Stephen Whittle (1997) kregen ongelijk van het Europees Hof nadat ze een gelijkaardige klacht hadden ingediend.

♣ Japan

Na drie jaar strijden, kreeg chirurg Dr. Takao Harashina in juni toestemming om de eerste legale seksoperatie in Japan uit te voeren. Maar de operatie is uitgesteld. Het ethisch comité van de Saitama Medical School, waar de operatie moest worden uitgevoerd, heeft het licht op rood gezet. In 1993 werd daar al eens een illegale seksoperatie uitgevoerd. En dat zorgde voor de nodige beroering.

Dr. Harashina heeft 200 mensen op de wachtlijst staan die een seksaanpassing willen laten uitvoeren.

♣ Peru

Fulvia Celica, een plaatselijke televisiepresentatrice in Peru, heeft de gemoederen in het Lantijns-Amerikaanse land op zijn kop gezet. De presentatrice had een paar jaar geleden de meeste mannen in dit 'macho-land' al eens geschokt door te onthullen dat ze vroeger een man was.

Nu is Fulvia aan een politieke carrière beginnen timmeren. Ze is de eerste transseksueel die zich in Peru kandidaat stelt voor een politiek mandaat. Fulvia begint bescheiden

Belgische Genderstichting

en ambieert de post van burgemeester in Jesus Maria, een middenklassewijk in de Peruaanse hoofdstad Lima.

“Ik hou al een lange tijd van politiek, maar mensen zoals wij zijn in ons land altijd gemarginaliseerd.”, verklaarde ze tijdens een persconferentie waar ze haar kandidatuur bekend maakte. “Omdat ik een sexoperatie achter de rug heb denken mensen dat ik een vreemde ben.” Ook de homogemeenschap heeft blijkbaar moeite met haar optreden.

Ze moet het in oktober opnemen tegen drie andere kandidaten. Als ze verliest dan dingt ze in het jaar 2000 tijdens de nationale verkiezingen mee voor een zitje in het parlement.

♣ Internet

International Journal of Transgenderism

The International Journal of Transgenderism is een driemaandelijks tijdschrift over transgenderisme en transseksualiteit. Sinds kort kan je het wetenschappelijk tijdschrift ook raadplegen via Internet. De elektronische versie van het IJT vind je op het volgend adres:

http://www.symposion.com/ijt/ijtintr.htm

Vroeger was het steeds zoeken in andere gespecialiseerde tijdschriften naar publikaties over transgenderisme en transseksualiteit. Nu zijn de wetenschappelijke bijdragen gebundeld in een eigen publikatie.

Belgische Genderstichting

Bovendien is het aantal studies en publikaties de jongste jaren toegenomen en is het onderzoeksveld ook verbreed. Er verschijnen steeds meer interdisciplinaire en interculturele studies: van psychologische en biomedische onderzoeken over genderidentiteit tot antropologische, socio-culturele en historische studies.

De makers van het tijdschrift beschouwen de publikatie als een belangrijke informatiebron en uitwisselingsmiddel voor ideeën rond gender over heel de wereld.

Boeken

♣ **Dubbel leven**

Een zaterdagmorgen, januari 1989. Een ziekenwagen snelt na een noodoproep naar de buitenwijken van Portland, de hoofdplaats van de Amerikaanse staat Oregon. De jongste geadopteerde zoon van de blanke jazzmuzikant Billy Tipton heeft alarm geslagen. Zijn vader weigert al jaren alle medische hulp en is er erg aan toe. De verplegers ontdekken dat Tipton een vrouw is. Niet alleen Billy's zoon, maar zowat iedereen die de muzikant kende reageert verrast.

Billy Tipton groeide op als Dorothy Tipton in Oklahoma en Kansas. Ze was 19 toen ze besloot als man door het leven te gaan. Het was makkelijker om als mannelijke muzikant om aan de bak te komen. Familie en sommige vrienden wisten

Belgische Genderstichting

van zijn transformatie. Anderen stelden gewoon vragen. Maar Billy beet door. Als artiest was Billy Tipton steeds op

de baan, maar in feite was hij ook steeds op de vlucht, uit angst voor de ontmaskering.

Tipton was vijf keer 'getrouwd'. Elke relatie hield telkens zo'n 7 jaar stand. Zijn laatste levensgezellin stapte met een reeks kartonnen dozen vol documenten naar Diane Middlebrook, hoofd van het Center for Research on Woman aan de Stanford University. Middlebrook zocht iedereen op die Billy Tipton had gekend: familie, vrienden en collega-muzikanten. Hun herinneringen en getuigenissen zijn de basis voor de reconstructie van Tipton's levensverhaal, met telkens de hamvraag: 'Wisten ze het?' Maar het blijft een vraagteken wat de motivatie was van Dorothy Tipton om als Billy Tipton door het leven te gaan. Het antwoord nam hij/zij nu bijna tien jaar geleden mee in het graf.

Diane Wood Middlebrook - Suits Me: The Double Life of Billy Tipton - Houghton Mifflin - 1998 - ISBN 0-395-65489-0

♣ Vrouwen is een werkwoord

Zowat gelijktijdig met het publiceren van de studie Travestie in Nederland en Vlaanderen van de Nederlandse wetenschappelijke onderzoek(st)er Paul Vennix, zelf transgenderist, verscheen een even interessant Engelstalig boek gebaseerd op honderden interviews: Male Femaling van Richard Ekins.

De Brit houdt er na 17 jaar praten met travestieten, transgenderisten en transsexuelen een eigen theorie op na. Ekins spreekt in plaats van travestie en MV-

Belgische Genderstichting

transseksualiteit liever van 'vrouwen' (male femaling) en 'vrouwers' (femalers).

De wetenschapper beschrijft drie verschillende vormen bij de 'vrouwers': het 'lichamelijk vrouwen': verlangen naar het vervrouwelijken van het lichaam of daadwerkelijk stappen in die richting zetten; het 'erotisch vrouwen' : seksuele verlangens en/of opwinding opwekken; en het 'gender vrouwen': genderaanpassing.

Ekens onderscheidt ook verschillende fasen in de ontwikkeling van het 'vrouwen', namelijk de eerste ervaringen met het omkleden - meestal tijdens de puberteit (beginning male femaling); op zoek gaan naar en doel om fantasieën te stimuleren (fantasying male femaling); meer en meer experimenteren met kleding en make-up (doing male femaling); zelfidentificatie als travestiet (constituting male femaling); en zelfidentificatie tot transseksueel (consolidating male femaling).

Kortom: Richard Ekins verheft vrouwen tot werkwoord.

Richard Ekins - Male Femaling: A Grounded Theory Approach to Cross-dressing and Sex-changing - Routledge - 1997 - ISBN 0-415-10625-7

♣ The White Book

The white book, of 'the really indispensable manual to inhabiting a trans man's being' is geschreven en uitgegeven door Dr. Stephen Whittle, een VM-transseksueel die een twintigtal jaar terug begon te leven in zijn nieuwe rol. Hij is docent rechten en tevens coördinator van het 'FTM Network' en ondervoorzitter van 'Press for change'.

Belgische Genderstichting

Het boek is geschreven in een gemakkelijk leesbare en toegankelijke stijl. Het wil een houvast bieden aan vrouw-

naar-man transseksuelen , aan diegenen die nog op zoek zijn naar hun geslachtelijke identiteit, maar is ook bedoeld voor de familie en vrienden van deze mensen, om een greep te krijgen op de vele moeilijke situaties die transseksuele mannen te wachten staat. "Een boek om te leven en niet om zich te verbergen", aldus de auteur.

Onderwerpen die aan bod komen in het boek:

- persoonlijke verhalen
- zaken van het internet
- VM-geschiedenis
- juridische kwesties
- praktisch advies rond naamsverandering
- operaties en hormonen
- kledij en imago
- eerste afspraak met een behandelaar
- protheses
- het de familie of werkgever vertellen
- kinderen krijgen en het hen vertellen
- boekbesprekingen
- tips over 'hoe passeren'
- hoe jezelf voorstellen aan iemand waar je iets meer meer mee wilt ...

*Ontslag transseksuele lera(a)r(es) was
onrechtmatig*

De hieronder weergegeven tekst, is het persoonlijke verhaal van een vrouw die omwille van haar transformatie ontslagen werd op haar werk. Pas meer dan vijf jaar later werd erkend dat dit ontslag volkomen onterecht was. Nu wil zij haar relaas laten publiceren, opdat het misschien van nut kan zijn voor anderen die momenteel in een soortgelijke situatie verkeren. Wie met haar in contact wenst te komen, kan dit doen via de Genderstichting.

**Arbeidsrechtbank veroordeelt West-Vlaamse
Land-en Tuinbouwschool**

Brugge/Gent - Veranderen van geslacht is geen reden om de betrokkene te ontslaan. Zo oordeelde de Arbeidsrechtbank van Brugge. De beslissing van de Inrichtende Macht om de betrokkene in februari 1993 te ontslaan was dan ook onrechtmatig. Het ontslag betekende voor de vastbenoemde lerares het definitieve einde van een veelbelovende onderwijscarrière. Rekening houdende met deze vastheid van betrekking, veroordeelde de Arbeidsrechtbank de scholengroep Sint-Rembert, rechtsopvolger van de VZW Sint-Jozefsinstituut Torhout, tot het betalen van een aanzienlijke ontslagvergoeding.

Belgische Genderstichting

De directie van de Land-en Tuinbouwschool te T. weigerde de leerkracht sinds 1 september 1991 nog de toegang tot de school, omwille van haar tegenover hen toegegeven transseksualiteit en haar voornemen de geslachtsverduidelijking te ondergaan. De leerkracht werd in februari 1993 ook daadwerkelijk ontslagen. Daaraan ging een lange geschiedenis vooraf.

Toen de betrokken leerkracht de Inrichtende Macht op de hoogte bracht van haar voornemen om een geslachtsverandering te ondergaan, stuitte ze van meetaf aan op groot verzet. De Inrichtende Macht vond dergelijk gedrag het ambt van leraar onwaardig en vond dat de weerslag van de transseksualiteit en het transsekuele omschakelingsproces op de pedagogische relatie met haar leerlingen van die aard was, dat de betrokkene onmogelijk nog correct als lerares kon fungeren. Bovendien stelde de Inrichtende Macht dat de leerkracht door haar gedrag en haar openheid m.b.t. haar transseksualiteit, het vertrouwen van het publiek en in het bijzonder van de ouders, ernstig had geschaad. Daarbij diende onderstreept te worden dat het merendeel van de leerlingen afkomstig waren uit het Westvlaamse landbouwmilieu, alwaar geen enkel vertrouwen in een transsekuele leerkracht bestond.

In tegenstelling tot wat de Inrichtende Macht steeds beweerde, was het betrokken personeelslid wel bereid om niet langer voor de klas te staan en haar functie als leerkracht definitief in te ruilen voor een eventueel

Belgische Genderstichting

administratieve functie en/of een alternatieve tewerkstelling binnen de school. De leerkracht deed dit

enkel om tegemoet te komen aan de bezwaren van ouders en een aantal van haar collega's, maar bleef er persoonlijk van overtuigd dat ze ondanks haar transseksuele situatie nog op een voldoende verantwoorde pedagogische manier haar functie van lerares kon waarnemen. De Inrichtende Macht bleef bij haar mening dat het onaanvaardbaar en onduldbaar was een transseksuele leerkracht tewerk te stellen, want dit kwam het imago van de school niet ten goede. Naast het totaal gebrek aan vertrouwen in een transseksueel als lerares, zou de situatie ontegensprekelijk een weerslag hebben op het leerlingenaantal, met tewerkstellingsproblemen voor de andere 'normale' collega's als gevolg. Ze waren dan ook van oordeel dat de leerkracht haar verantwoordelijkheid diende op te nemen door vrijwillig ontslag te nemen. De leerkracht ging daar, gezien haar vastbenoemd dienststatuut, niet op in.

De reacties van de omgeving op de lerares en de reacties van de lerares op de omgeving leidden tot een escalerend en aanslepend conflict en tot grote heisa in de school. De situatie voor de betrokkene werd gaandeweg onhoudbaar. Noch de directie, noch de Inrichtende Macht ondernamen enige poging om de gemoederen te bedaren wanneer publiekelijk het menselijk lijden van de leerkracht, in de meest schrijnende zin, door enkele van haar collega's werd ten top gedreven. Integendeel, met subtiele provocatie werkte de directie deze situatie verder in de hand.

Uiteindelijk bekwam de Inrichtende Macht dat de leerkracht tijdelijk arbeidsongeschikt werd verklaard voor

Belgische Genderstichting

de periode van één jaar. De lerares mocht de school niet meer binnen zonder uitdrukkelijke toestemming van de

Inrichtende Macht. Inmiddels werd een tuchtonderzoek tegen haar ingesteld.

Na dit jaar besliste de Arbeids Geneeskundige Dienst dat er geen enkele reden was om de leerkracht nog langer arbeidsongeschikt te verklaren en diende deze laatste het werk te hervatten. Een nieuwe poging van de Inrichtende Macht om ditmaal de definitieve arbeidsongeschiktheid te bekomen, mislukte. Nog dezelfde dag waarop de leerkracht haar werk diende te hervatten, werd ze opgeroepen om verhoord te worden m.b.t. een preventieve schorsing. Het tuchtonderzoek kwam opnieuw in een stroomversnelling. Dat alles mondde uit in het ontslag van de leerkracht.

Aan de hand van een vrij zwak dossier, dat vol zat met valse verklaringen en al dan niet uitgelokte of georkestreerde reacties van collega's en ouders, - hetgeen o.m. bleek uit het ondertekenen van voorgetypte en voorgeschreven petitie's en het feit dat alle zagezegde bewijsmateriaal op vrij korte termijn to stand kwam - riep de school vier rechtvaardigingen voor het ontslag in.

Zowel de geslachtstverandering als de echtscheiding werden door de Beroepscommissie voor het Vrij Gesubsidieerd Onderwijs (BVO) niet weerhouden. Ze stelde zich op het strikte standpunt dat zulke zaken tot het privé-leven behoren en geen reden tot ontslag kunnen zijn. Totaal onterecht en op niets gebaseerd, oordeelde de commissie dat de leerkracht door haar onbehoorlijke gedrag de pedagogische relaties met de leerlingen en collega's verstoord had. Zulk gedrag is volgens het decreet over de

Belgische Genderstichting

rechtspositie van de leerkrachten wel een grond tot ontslag. Naast dit onbehoorlijk gedrag, speelde ook de medewerking door de betrokken leerkracht aan een interview in een

gekend weekblad een rol in het eindoordeel van de commissie.

Geen enkel punt aangehaald in de ontslagbeslissing van de school, steunde op motieven die in de beslissing terug te vinden waren. Het omstreden eindoordeel van de BVO riep niet alleen vragen op over de neutraliteit van dit rechtcollege, maar riep tevens de vraag op in hoeverre de commissie in staat was dergelijk zwaar dossier te behandelen.

Hoedanook besliste de arbeidsrechtbank van Brugge, in tegenspraak met het BVO, terecht dat het ontslag onrechtmatig was en de betrokken leerkracht diende vergoed te worden voor de geleden schade. In haar vonnis oordeelde de rechtbank dat ze zich niet van de indruk kon ontdoen dat de tuchtprocedure door de school met alle middelen werd aangegrepen om zich van de betrokken lerares te ontdoen, ongeacht of deze middelen al dan niet gerechtvaardigd waren.

Noemenswaardig hierbij is de repliek van de Arbeidsrechtbank op de verwijzing naar het bijzondere karakter van het rurale publiek door de verdedigend advocaat van de school. Het hof oordeelde dat deze verwijzing zonder meer denigrerend was voor de Westvlaamse landbouwers en getuigde van een totaal gebrek aan vertrouwen in de openheid van de ouders van de leerlingen en het feit dat ook zij mee evolueerden met de tijdsgeest. Ter verontschuldiging van de school kon wel worden aangevoerd dat Dana International het Eurosongfestival

Belgische Genderstichting

slechts in 1998 heeft gewonnen en niet in 1992, sneerde de rechtbank.

Dit vonnis is niet alleen belangrijk omdat het op een aantal vlakken verduidelijking gebracht heeft m.b.t. de rechtspositie van sommige personeelsleden van het Gesubsidieerd Onderwijs en de gesubsidieerde psychomedisch-sociale centra, maar ook omdat hiermee tevens een belangrijk precedent in de Belgische rechtspraak geschapen werd m.b.t. bescherming van transseksuele mensen in het kader van tewerkstelling. Zelfs in het vrij gesubsidieerd katholiek onderwijs dient men hier rekenschap van te geven, oordeelde de Arbeidsrechtbank. Zij zijn niet boven de wet verheven. Decrete bepalingen, contractuele bepalingen en verplichtingen voortvloeiende uit de specificiteit van het katholieke opvoedingsproject, kunnen niet in strijd zijn met de hogere rechtsnormen en moeten in de rechtspraak ten allen tijde aan deze laatste getoetst worden.

Borstprotheses te koop

Het betreft uitwendige protheses van het type sHe-prothese, vervaardigd door de firma Dondoff uit Duitsland. Ze zijn zo goed als nieuw. Prijs 5000 Bef. Meer inlichtingen bij de Genderstichting

Alle macht aan de laser?

Nu de laserepilatie zijn ingang heeft gemaakt, begint zij aan een gestadige opmars. Zo kan men voortaan ook in Antwerpen terecht voor laserontharing. In de dermatologische groepspraktijk van Dr. Karavani werkt men met een Ruby laser 'Chromos 694'. Je kunt er terecht voor behandeling van het ganse lichaam, op woensdag tot 22h en op vrijdag tot 20h. Voor een behandeling van één uur rekent men 7000 Bef. aan.

Wie meer inlichtingen of een afspraak wenst, kan terecht op volgend adres:

Groepspraktijk Dermatologie - Belgiëlei 126 - Albertstraat
27 te 2018 Antwerpen - Tel. 03/230.40.50

Wetenswaardig nieuws uit binnen-of buitenland, nieuwe publicaties omtrent genderdysforie, lezersbrieven of oproepen, mogen steeds aan het adres van de Genderstichting gestuurd worden, gefaxt op 09/225.31.66 of ge-e-mailed worden naar Genderstichting@village.uunet.be Tekstbestanden mogen ook altijd op diskette worden opgestuurd, Word voor Windows 7.0 - compatibel. Voor de volgende nieuwsbrief graag Uw bericht binnen tegen 1 december '98.

Kind van de duivel

*Zes jaar geleden vluchtte Suzan (voorheen Carl) van Meerendonk als junk met tbc naar Turkije. Zij moest weer terug omdat het leven er voor haar onmogelijk werd. De transseksuele zoon van een fascist schrijft momenteel samen met haar echtgenote een boek over hun bewogen leven. Een interview. Door Stella Braam. **Deel Twee.***

Ze was *hooked* tussen 1985 en 1990. 'Ik leefde in een volkomen isolement. Mijn sociale horizon bestond uit psychiatrische patiënten en druggebruikers.' Verslaafde vrienden stierven er één voor één. 'Eéntje heb ik nog geholpen met zelfmoord. Nu ja, advies gegeven. Zelfmoord, mijn vriend had gelijk, is een oplossing voor een bestaan in wanhoop. Mijn psychiater zei: "Waarom ga je het land niet uit? Als je nog een kans wilt hebben, moet je die niet in Nederland verwachten". Daarmee heeft hij mijn leven gered'.

Suzan vluchtte zes jaar geleden halsoverkop naar Turkije. Met ontwenningverschijnselen van de heroïne en met medicijnen tegen de tbc die ze in Nederland had opgelopen. De keuze voor Turkije was ingegeven door de wens van een verslaafde: 'In Turkije is de heroïne goedkoop.' Precies op het moment dat de Golfoorlog uitbrak, leerde zij Nilüfer kennen. Nilüfer is een kunstzinnige koerdische vrouw - ze schrijft, schildert en acteert. Ze dreigde echter stuk te lopen op een fundamentalistische familie en omgeving. Haar ouders haalden haar van school af - een meisje hoeft immers niet te leren. Een vrouw die door haar

Belgische Genderstichting

vader geslagen werd, omdat ze te geil een lantaarnpaal vasthield. Een vrouw die ooit door een vriend anaal werd verkracht, uit respect wel te verstaan: zo zou immers haar maagdelijkheid en dus haar handelswaarde intact blijven.

Nilüfer (33): ‘Suzan heeft mij gered. Zonder hem was ik met een traditionele Turkse man getrouwd, had kinderen gekregen, mijn kunst was zeker gestorven en ik zou gek geworden zijn.’

Over het fundamentalisme schrijft Nilüfer: *‘Dat deze fossiele behoudzucht, deze geritualiseerde meedogenloosheid kan bestaan, komt ons steeds opnieuw voor als een ongeloofwaardige absurditeit. Alsof het over een met wreedheden doortrokken, een van god verlaten boosaardig sprookjesland zou gaan. Over een land waar niet te leven valt. In dat land worden kleine meisjes, kinderen nog, tot bruid gemaakt. Tegen hun zonen vertellen moeders: “Jij bent een man! Jij hebt niet het recht bang of zwak te zijn. Geef geen krimp, al voel je je ellendig als een worm. Sterk moet je lijken zodat anderen je zullen respecteren en gehoorzamen. Laat je onbarmhartigheid aan den lijve voelen opdat ze je zullen vrezen”. Zo voeden moeders hun zonen op in dat sprookjesland.’*

Nilüfer spaart haar zusters niet: ‘Vrouwen willen achterlijk blijven. Onwetendheid maakt je leven een stuk makkelijker. Zelfs verlichte, goed opgeleide meisjes, kiezen met achterlating van al hun kennis, op een gegeven moment voor de sluier. Om zich veilig te wanen.’ Haar opvattingen over de medeplichtigheid van vrouwen aan hun onderdrukking sloegen niet aan bij Turkse progressieve vrouwen. Op een bijeenkomst te ere van de vrouwendag vielen zij over haar heen.

Belgische Genderstichting

Intussen worstelde Nilüfer met de geslachtsverandering van haar geliefde - haar man wordt vrouw -. Moest ze dan maar lesbisch worden? Nilüfer vreesde bovenal de reactie van haar orthodox-islamitische familie, die dit nooit zou accepteren. Desalniettemin vond ze dat Suzan haar gang moest gaan en dus stapte die voortvarend naar de apotheek - om de behandeling waarmee ze in 1980 gestopt was, te hervatten. Cyproteronacetaat, onderdrukker van het mannelijk hormoon, is in Turkije vrij verkrijgbaar in de apotheek.

Terzelfdertijd werd Suzan, buitenlander, doelwit van racisme in Mersin. Hoewel keurig getrouwd met Nilüfer en zelfs besneden, zag de omgeving dit huwelijk als godslasterlijk. Suzan werd als een heiden beschouwd. De problemen begonnen in hun *site*, een groep flats die bij elkaar horen. Het bestuur van de site, de voorzitter voorop, zag de buitenlander liever gaan dan komen. Kleine pesterijen volgden. *Suzan*: 'Onze bel deed het niet meer, gek genoeg begon die wel te rinkelen tijdens het ochtendgebed.' Het was een duidelijk, bijna ludiek protest tegen de afwezigheid van Suzan in de Moskee. Toen Suzan beleefd ging vragen wat er aan de hand was met haar bel, werd zij in elkaar geslagen. Nilüfer op haar beurt werd voor hoer uitgescholden.

Nilüfer besloot op de plaatselijke TV haar standpunt duidelijk te maken. Waarom werd haar Nederlandse partner gediscrimineerd? Racisme en fundamentalisme, zo getuigde ze voor de camera, deugen niet. De voorzitter van de site moest hen met rust laten. Dit TV-optreden kwam haar duur te staan. *'Minachting van de Turkse rechtsstaat'* luidde een van de aanklachten tegen haar en Suzan. Hun advocaat waarschuwde dat Nilüfer op een jaar

Belgische Genderstichting

gevangenisstraf moest rekenen. Suzan op haar beurt zou *persona non grata* worden en dus uit het land worden verwijderd. Een ander probleem werd even knellend. Door de hormoonpillen kreeg Suzan borsten.

HET WAS DUIDELIJK: maken dat je wegkomt. Vóórdat ze naar Nederland vertrokken, had Suzan uitgebreid getelefoneerd met dominee Anton Dronkers in Leiden, de man met wie zij had samengewerkt bij de oprichting van het Inloophuis. Dronkers is een bekend figuur in Leiden, de man van de hervormde Diaconie, de man van de 'georganiseerde liefdadigheid'. Dronkers beloofde klaar te staan voor Suzan, die hem trots kon vertellen dat ze al vijf jaar *clean* was. Het klaarstaan bleek van een andere orde dan verwacht. Dronkers had een plekje voor hen gereserveerd in zijn huiskamerproject voor druggebruikers en zwervers. 'Ik was weer terug bij af' zegt Suzan, die de doodsangsten uitstond van de ex-verslaafde: bang om weer te beginnen. 'Een lispelende leuterkont', zo betitelt ze nu dominee Dronkers. 'Het leek wel een film. We waren gewend aan fundamentalisten, struikrovers en terroristen, maar wat we hier zagen, tartte ons voorstellingsvermogen. Het was alsof we in een parallelle werkelijkheid terecht gekomen waren. De laatste vijftig jaar hadden zich blijkbaar op een heel andere manier voltrokken dan ik me meende te herinneren. Alsof Drees al vóór de Tweede Wereldoorlog was gestorven en er nooit een democratiseringsbeweging had plaatsgevonden'.

Suzan was onkundig van de plannen om het ziekenfonds en de ziektewet te privatiseren. Zij had de geprivatiseerde bedrijfsvereniging niet meegemaakt, was niet op de hoogte van de op handen zijnde koppelingswet om illegalen uit te

Belgische Genderstichting

roken, laat staan van de tijdsgeest op de arbeidsmarkt: vrije markt zonder god noch gebod. De verzorgingsstaat is afgebroken, constateert Suzan verbouwereerd - nota bene door de PvdA. Ze spreekt over het verraad van de sociaal-democraten. Een verraad waar Wim Kok symbool voor staat. Kok omschrijft ze als een man die 'meer van Goebbels dan van Troelstra heeft begrepen en het begrepene op een sublieme wijze in praktijk brengt. Hij doet wat het bedrijfsleven van hem verlangt'.

Even verbaasd is Suzan over de opkomst van het fundamentalisme in Nederland, over de in haar ogen enorme EO-aanhang. 'Je kunt de TV niet aanzetten of je ziet weer een kinderfilm waarin het bijbelse scheppingsverhaal wordt uitgelegd. 'Nederland, vreest ze, kan even fundamentalistisch worden als Turkije. 'Omdat de wortels van mensen worden afgenomen, zijn ze vatbaar voor het geloof'. De in haar ogen sterke overeenkomst tussen Turkije en Nederland maakt van haar 'uit zelfverdediging' een 'cultuurvijand'. 'Culturen zijn overal hetzelfde. De verschillen die wij menen te zien, zijn verschillende vernisjes over dezelfde onderdrukkingsmethoden. Culturen zijn geestesziekten waarvan wij niet kunnen genezen.' Vandaar dat zij niet meer gelooft in de multiculturele samenleving. 'Alleen de non-culturele samenleving is mogelijk'.

EN DAN DIE undercover-agent die plots aanbelde. Ja, Suzan weet zeker dat het iemand van de politie was. Op 3 oktober, een week nadat Nilüfers verblijfsvergunning was toegekend, belde een onbekende man aan. Hij bood Suzan heroïne te verkopen en zijn gulheid kende geen grenzen, want 'Pas nadat ik de dope in de stad in kleine porties zou

Belgische Genderstichting

hebben verkocht, zou ik hoeven af te rekenen. Uit het milieu krijg je nooit zo'n aanbod' zegt Suzan. 'Bovendien heb ik nooit gehandeld en staat zo'n beetje iedere druggebruiker in de rij voor zo'n buitenkansje. Wie doet in godsnaam zo'n voorstel aan iemand die al vijf jaar clean is?' Het draagt bij aan een syndroom waar Suzan de laatste tijd last begint van te krijgen. 'De megalomane variant van de paranoia', noemt ze het zelf. 'Ik ga me plots heel belangrijk voelen. Waarom voelt de overheid nu de behoefte om mijn persoonskaart te stellen? Ik ben gewoon een *nobody* die tot een stuk of vier gediscrimineerde minderheden behoort'.

Nilüfer voelt zich wel thuis in Nederland en bereidt zich voor op de kunstacademie. Dat Suzan zich nu daadwerkelijk laat ombouwen tot vrouw, valt haar zwaar. 'Ik mis een man'. *Suzan*: 'Tuurlijk en da's ook een *deal* die we hebben gemaakt. Als een van ons behoefte heeft aan een relatie met een man, dan zal de ander geen spelbreker zijn. In Turkije hadden we allebei een vriendje'.

Suzan zou graag een relatie met een heteroman willen. Maar: 'Ik ben bang dat ze mij als rariteit gaan zien en niet als een echte vrouw.'

Ze zit nu in een tussenfase. 'Ergens tussen man en vrouw in'. Ik heb heel veel complexen, over hoe ik eruit zie. Ik vind dat ik er heel mannelijk uitzie. Ik heb last van mijn baardgroei. Maar dat mijn borsten tot ontwikkeling zijn gekomen, dat vind ik wel lekker. Ik heb zo'n Hema-BH die het accentueert. Ik zal nooit honderd procent vrouw kunnen zijn. Nooit een baarmoeder kunnen hebben. Nooit kinderen kunnen baren. Vreselijk. Ik denk dat ik een heel goede moeder was geweest'. Transseksuelen sterven jong: de vrouwelijke hormonen die zij innemen, hebben een desastreuze uitwerking op de bloedvaten. Ook worden veel

Belgische Genderstichting

zelfmoorden onder de omgebouwen geconstateerd. 'Toch doe ik het. Ze hebben iets van mij afgenomen: mijn geslacht zegt Suzan.' En bijna plechtig: 'Ik wil mijn geslacht terug'.

Noot van de redactie.

Wat de twee bovenstaande stellingen betreft, aangaande de desastreuze gevolgen van langdurige hormonale behandeling op de bloedvaten (en dit onder begeleiding van een endocrinoloog), hebben wij voorlopig geen weet. Evenmin van het feit dat het aantal zelfmoorden bij geopereerde transseksuelen significant hoger zou liggen dan in de gemiddelde populatie. Wetenschappelijk onderzoek in eigen land en op grote schaal is hiertoe aangewezen

Uit: 'De groene Amsterdammer' van februari 1996. De tekst verscheen wat later op het internet.

HBIGDA-symposium

Van 17 tot 21 augustus 1999, gaat het 17^e symposium door van 'The Harry Benjamin International Gender Dysphoria Association' en dit in Londen, Engeland.

Specialisten op het gebied van genderdysforie komen er vijf dagen lang samen om de nieuwste evoluties rond deze problematiek te bespreken. Al wie geïnteresseerd is kan aan dit symposium deelnemen. Hieronder vind je een tabel terug rond wat hoeveel kost. De medewerkers van de Genderstichting gaan hier niet naartoe, wegens te duur.

Een woord van dank...

Het Nieuwsblad, De Standaard, Het Volk, of De Tijd, neen geen kranten!

Deze keer trekt een eenvoudig boekje Uw aandacht.

Danny, Christophe en Luc,

Bedankt voor de vele steun, het begrip en het spontaan erkennen van Nicky.

Danny, bedankt, de jaren vliegen, maar jij gaf me de kans om jullie mijn werkgevers of opdrachtgevers te noemen.

Christophe, bedankt voor de tijd die je had en hebt voor me in moeilijke momenten. Nu ik de regio Roeselare zal verlaten, kan ik je alleen maar bedanken. Ik werkte graag met U! Christophe, je woorden aan de telefoon: "Laat zeker nog iets van je horen, per brief of bezoek." gaven me veel

meer dan de woorden 'bedankt voor Uw prestatie'. Bedankt Christophe, hier kom ik woorden tekort.

Luc, bedankt dat je me de kans gaf te werken in mijn eigen regio. Ik hoop op een goeie en lange samenwerking.

Belgische Genderstichting

Bedankt aan het ganse team van Districom N.V.

Vanstechelman Nicky

Zelfhulp

De komende maanden kun je op volgende plaatsen en data terecht voor een gezellige babbel onder gelijkvoelenden ;

- **Oktober**

dinsdag 27 in Café De Trollekelder
Bij Sint-Jacobs 17 - 9000 Gent, **vanaf 20u00**

- **November**

dinsdag 24 in de lokalen van Atthis
Geuzenstraat 27 - 2000 Antwerpen, **vanaf 20u30**

- **December**

Belgische Genderstichting

dinsdag 15 in Café De Trollekelder
Bij Sint-Jacobs 17 - 9000 Gent, **vanaf 20u00**

- **November**

Donderdag 19 in Café “de Trollekelder”
Bij St. Jacobs 17 - 9000 Gent - **vanaf 20 uur.**

Zitdagen

Vanaf heden is er dus enkel nog een maandelijks zitdag in Leuven. Deze gaat door op volgende data:

Woensdag **7 oktober, 4 november, 2 december 1998**, nog steeds op hetzelfde adres, zijnde in de lokalen van ‘Klaproos’, Mechelsestraat 72 - 3000 Leuven (**ingang via de mutualiteit, hoofdingang door tot op het einde**).

Belgische Genderstichting

*De kersteditie van de Nieuwsbrief mag U
in de tweede helft van december reeds
verwachten, wegens het Kerstverlof*